

اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی»

مقدمه

طرح اصلاح ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی با کاهش سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و وزارت راه و شهرسازی به میزان ۵ درصد و همچنین کاهش سهم صندوق تأمین خسارات بدنی به میزان ۵ درصد از وجوه حاصل از جریمه‌های تخلفات رانندگی است تا این وجوه را به میزان ۱۰ درصد در اختیار صدا و سیما جهت تولید و پخش برنامه‌های کاربردی قرار دهد.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال سوم

در طول سال‌های اخیر علیرغم افزایش میزان خودرو در جاده‌ها تا مرز ۱۷ میلیون خودرو و افزایش میزان تردد، میزان تلفات ناشی از تصادفات از ۲۸ هزار نفر فوتی به ۱۸ هزار نفر رسیده است که این آمار خود گواه بر اثربخش بودن برنامه‌های اجرایی شده از سوی دستگاه‌های مسئول در این حوزه بوده است. از جمله می‌توان به برنامه‌های تهیه شده فرهنگی و فرهنگ‌سازی در حوزه ترافیکی و راهنمایی و رانندگی اشاره کرد. تاکنون هزینه برنامه‌های فرهنگی پلیس راهنمایی و رانندگی و همچنین صدا و سیما که به درخواست پلیس راهنمایی رانندگی صورت گرفته است از ۵ درصد بند «د» ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی تأمین شده است.

شماره ثبت:

۵۴۰

شماره چاپ:

۱۳۱۵

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۱۰/۲۷

اظهار نظر کارشناسی

اصولاً کاهش اعتبارات دستگاهی بدون کاهش مسئولیت‌های آن موجب عدم تعادل و تناسب میان اعتبارات و مسئولیت‌های دستگاه مربوطه شده و نهایتاً منجر به کاهش ارائه خدمات یا ارائه خدمات نامناسب می‌شود. کاهش سهم سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور و همچنین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها که وظیفه استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط‌کشی و نگهداری آن، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و... در شهرها و خارج شهرها را به عهده دارند از این امر مستثنا نیست. ناگفته نماند که یکی از مهمترین عوامل فراوانی حوادث ناگوار رانندگی در کشور، عدم برخورداری از زیرساخت‌های مناسب در حوزه راه و ترابری، غیراستاندارد بودن برخی از جاده‌های اصلی کشور و فرسودگی تجهیزات و ابزارآلات مربوطه است.

معاونت پژوهش‌های

اقتصادی

دفاتر: مطالعات

بخش عمومی

مطالعات فرهنگی

مطالعات سیاسی

از طرف دیگر قانون خوب قانونی است که ضمن تعیین و تصریح اعتبارات برای دستگاهی خاص، مسئولیت‌ها و وظایف آن دستگاه را در قبال اختصاص منابع به طور مشخص بیان کند. در طرح پیشنهادی بیان شده که ۱۰ درصد وجوه حاصل از جرائم تخلفات رانندگی در اختیار صدا و سیما قرار گیرد تا با هماهنگی پلیس راهنمایی و رانندگی در راستای ارتقای شاخص‌های فرهنگی و تولید و پخش برنامه‌های کاربردی هزینه شود. این در حالی است که صدا و سیما هیچ وظیفه و تکلیف قانونی در قبال تهیه این دست برنامه‌ها نداشته و هیچ سازوکار نظارتی نیز در قانون تعبیه نشده است. لذا این موضوع موجب کاهش شفافیت و اثربخشی قانون خواهد شد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۳۰۱۴۲۱۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۴/۱/۱۸

با توجه به مسئولیت خاص پلیس راهنمایی رانندگی در حوزه ترافیکی بهتر است کماکان از طریق همین دستگاه، برنامه‌های آموزشی و فرهنگی در حوزه ترافیکی به رسانه‌ها از جمله صداوسیما سفارش داده شود. چنانچه قرار باشد ۱۰ درصد دیگر از منابع برای این کار اختصاص یابد، بهتر است این آموزش‌ها از سنین پایین‌تر و از مدارس شروع شود.

گفتنی است در بند «ه» ماده (۱۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث، یکی از منابع درآمدی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی از بیست درصد (۲۰٪) جرائم وصولی راهنمایی و رانندگی در کل کشور تعیین شده است که در صورت تصویب این طرح، لازم است درصد فوق اصلاح شود.^۱

همچنین مطابق با قانون ایجاد ردیف مستقل به منظور واريز منابع مالی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ مبلغ ۴,۶۰۰ میلیارد ریال به‌عنوان اعتبارات صندوق تأمین خسارت‌های بدنی از محل بند «ه» و «و» ماده (۱۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث در نظر گرفته شده است که در صورت تصویب این طرح در سال ۱۳۹۴، اعتبارات پیش‌بینی شده برای صندوق تأمین خسارت‌های بدنی با مشکل مواجه خواهد شد.

به علاوه این امکان وجود دارد که برای جبران کاهش منابع درآمدی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی، حق بیمه‌های اجباری افزایش یابد و در نتیجه تقاضا برای دریافت خدمات بیمه کاهش یافته و در طرف هزینه‌ها، این صندوق با افزایش هزینه نیز مواجه شود.

جمع بندی

با توجه به نکات مذکور، تصویب طرح فوق به شکل موجود پیشنهاد نمی‌شود، بلکه:

۱. از آنجا که آمار و ارقام مرتبط با عملکرد منابع و هزینه‌ها در دسترس نیست اصل جابجایی نصاب‌ها محل تأمل خواهد بود، زیرا ممکن است ارائه خدمات ایمن‌سازی و استانداردسازی راه‌ها تحت تأثیر قرار گیرد. البته جابجایی از منابع موضوع بند «ب» ماده (۲۳)، به دلیل اینکه در اختیار راهنمایی و رانندگی است بلاشکال است.

۲. در صورت اصرار به تغییر نصاب‌ها و جابجایی سهم‌ها، پیشنهاد می‌شود این منابع کماکان در اختیار پلیس راهنمایی و رانندگی قرار گیرد تا به صلاحدید کارشناسی خود، در راستای ارتقای فرهنگ ترافیکی از طریق سفارش برنامه به رسانه‌ها یا برگزاری برنامه‌های آموزشی در مدارس و ... اقدام نماید.

۱. قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث به‌صورت آزمایشی تا پایان سال ۱۳۹۲ به اجرا گذاشته شده است و مطابق با قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه و ... تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید شده است.